

Παράνομη εισαγωγή φυτοφαρμάκων: Ένα παιχνίδι «κρυφό» ή επίδειξη πολιτικής ισχυρογνωμοσύνης;

Автор(и): Емил Иванов

Дата: 27.02.2017 Брой: 2/2017

Στην αγορά των φυτοφαρμάκων μας, η άσχημη, παραμορφωμένη σκιά της παράνομης εισαγωγής φυτοφαρμάκων συνεχίζει να σέρνεται κρυφά, χωρίς πολύ θόρυβο. Τελικά, οι πολυεθνικές εταιρείες προσφέρουν ευκαιρίες στους βουλγαρικούς αγροτικούς παραγωγούς: καινοτόμα φυτοφάρμακα, τεχνολογίες, συμβουλευτική για καλές πρακτικές προστασίας των φυτών. Τι προσφέρει η μαύρη αγορά; Καθαρό δηλητήριο, γαρνιρισμένο με αδικαιολόγητο κίνδυνο. Κίνδυνο να καταστρέψετε τη δουλειά σας, να σπαταλήσετε την ευκαιρία σας για κέρδος. Και αυτό είναι ένα παράδοξο της άπιστου ανταγωνισμού. Η μαύρη αγορά κλέβει από πολυεθνικές εταιρείες, από εμπόρους διανομείς προϊόντων προστασίας φυτών (PPP), από αγροτικούς παραγωγούς, από ολόκληρη τη βουλγαρική κοινωνία. Και η διοίκηση προστασίας των φυτών, εντός της δομής της Βουλγαρικής Υπηρεσίας Ασφάλειας Τροφίμων (BFSA), λιώνει μπροστά στα μάτια μας.

Από καιρό σε καιρό, το τοξικό θέμα των παράνομων εισαγωγών φυτοφαρμάκων εμφανίζεται στον δημόσιο χώρο, σαν να ανανεώνει τη συνείδηση του συναισθηματικά απροετοίμαστου βουλγαρικού καταναλωτή τροφίμων για τις επικίνδυνες συνέπειες της χρήσης χημικών άγνωστης προέλευσης στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων – σιτηρών, φρούτων, λαχανικών, καθώς και τις οικονομικές απώλειες του έθνους από αυτήν την ανέντιμη, επιβλαβή και σκιώδη «επιχείρηση».

Πρόσφατα, όλα αυτά μας τα θύμισε στον αέρα της Βουλγαρικής Εθνικής Ραδιοφωνίας ο Πέταρ Νίκολοφ, πρόεδρος της Βουλγαρικής Ένωσης Προστασίας Φυτών (BAPP). Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του και τις ανώνυμες πηγές πληροφόρησής του, οι παράνομες εισαγωγές φυτοφαρμάκων πραγματοποιούνται κυρίως στα τουρκικά σύνορα. Η οικονομική έκφραση αυτής της πρακτικής εκτιμάται σε όχι λιγότερο από 30 εκατομμύρια ευρώ (20% του εμπορικού κύκλου εργασιών των PPP στη Βουλγαρία). Οι προσπάθειες των τελωνειακών αρχών, του φυτοϋγειονομικού ελέγχου, της Κρατικής Υπηρεσίας Εθνικής Ασφάλειας (SANS) και του Υπουργείου Εσωτερικών να περιορίσουν αυτόν τον μάλιστα προσκρούουν σε έναν τοίχο.

Τα παράνομα εμπορεύματα διασχίζουν τα σύνορα κρυφά σε μικρές αποστολές με μίνι λεωφορεία, ελαφρά οχήματα, ακόμη και πεζή, κρύβοντας πακέτα και μπουκάκια σε διπλά πτυθμένα τσαντών και σακιδίων, μυστικές τσέπες... Οι ποικίλες και πολυποικίλες αποστολές αποθηκεύονται σε μυστικές αποθήκες κοντά στα σύνορα, από όπου αναλαμβάνονται από εμπόρους της μαύρης αγοράς.

Όλο αυτό το, προφανώς, καλά οργανωμένο θέαμα εκτελείται «από νότες» μπροστά από τα μύτια πολυάριθμων υπηρεσιών ελέγχου. Και γιατί οι υπεύθυνες θεσμικές αρχές κλείνουν τα μάτια τους;

Επειδή τα χέρια τους είναι δεμένα, είναι η εξήγηση του προέδρου της BAPP. Η παράνομη εισαγωγή φυτοφαρμάκων δεν είναι ποινικοποιημένη πράξη και δεν προβλέπονται κυρώσεις (εκτός από κατάσχεση των πιαστών αποστολών). Οι μαύροι «επιχειρηματίες» όχι χωρίς λόγο ζουν με την αίσθηση ότι έχουν γίνει αρκετά δυνατοί για να μείνουν μόνιμα δυνατοί. Μη ρυθμισμένα προϊόντα φυτοφαρμάκων, απαγορευμένα για χρήση εδώ σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς κανόνες για την εγγραφή, το εμπόριο και τη χρήση, εισέρχονται στην αγροτική παραγωγή, και από εκεί στη διατροφική αλυσίδα. Απειλούν γνήσια την υγεία των καταναλωτών και την καθαρότητα του φυσικού περιβάλλοντος. Πολλά συμπεράσματα μπορούν να εξαχθούν από την ανάλυση αυτών των γεγονότων, αλλά δυστυχώς, κανένα από αυτά δεν είναι θετικό.

Είναι πραγματικά δύσκολο να πιστέψει κανείς ότι το εθνικό μας σύστημα ασφάλειας στερείται τη δύναμη, την ικανότητα και την επάρκεια να εμποδίσει αυτήν τη μαύρη εισαγωγή. Είμαστε μάρτυρες ότι τόσο η BAPP όσο και η ARIB (Ένωση Βιομηχανίας Προστασίας Φυτών Βουλγαρίας), της οποίας τα μέλη είναι οι θυγατρικές πολυεθνικών εταιρειών από τη βιομηχανία αγροχημικών, έχουν κινήσει πολυάριθμες προσπάθειες να ενδιαφέρουν και να κερδίσουν διάφορες υπηρεσίες που σχετίζονται με το πρόβλημα των παράνομων εισαγωγών φυτοφαρμάκων για το σκοπό. Είμαστε μάρτυρες της έκκλησης από εκπροσώπους αυτών των υπηρεσιών ότι είναι ομόφωνοι στην επιθυμία τους να αναλάβουν δράση, με διαβεβαιώσεις ότι διαθέτουν τα εργαλεία για μόνιμες λύσεις... Δυστυχώς, μέχρι στιγμής όλα έχουν μείνει εκεί που έγιναν αυτές οι συζητήσεις. Και είναι ορατό με γυμνό μάτι ότι δεν υπάρχει διαχειριστική βούληση για να αποκοπεί κατηγορηματικά ο δρόμος των παράνομων εισαγωγών PPP.

Μέρος του προβλήματος των παράνομων εισαγωγών φυτοφαρμάκων είναι ο έλεγχος της χρήσης των PPP στην παραγωγή, που πραγματοποιείται από τους επιθεωρητές στον τομέα Προστασίας Φυτών (PP) των περιφερειακών τμημάτων της BFSA. Ποιοι είναι οι κανόνες; Κάθε αγροτικός παραγωγός υποχρεούται να τηρεί Ημερολόγιο Χημικών Επεμβάσεων, όπου καταγράφει τα χαρακτηριστικά των αντίστοιχων χημικών επεμβάσεων κατά των εχθρών για κάθε μία από τις καλλιέργειές του – προϊόν, δόση, περίοδος ασφαλείας, ημερομηνία ψεκασμού κ.λπ. Το ημερολόγιο υπογράφεται από έναν αγρονόμο και επικυρώνεται από επιθεωρητή του τομέα PP της BFSA. Αυτή η τεχνολογία ελέγχου δεν είναι σε καμία περίπτωση η μόνη· η νομοθεσία προβλέπει αντίστοιχους στοχευμένους προγραμματισμένους και έκτακτους ελέγχους ολόκληρου του τεχνολογικού κύκλου των πρακτικών προστασίας φυτών στις αντίστοιχες εκμεταλλεύσεις, κτήματα, συνεταιρισμούς – που περιλαμβάνει την παρακολούθηση εγγράφων της αγοράς PPP, των συνθηκών αποθήκευσης των προϊόντων, της προετοιμασίας των εργαζόμενων διαλυμάτων, της κατάστασης του εξοπλισμού PP, της διάθεσης των άδειων συσκευασιών, των προσωπικών μέσων προστασίας, της υγιεινής της εργασιακής διαδικασίας κ.λπ.

Οι υποψίες δεν είναι αβάσιμες ότι τα όργανα ελέγχου είναι σε θέση να παρακολουθούν «με μεγεθυντικό φακό» τι συμβαίνει όσον αφορά την ποιότητα της προστασίας των φυτών σε κάθε μονάδα παραγωγής. Και ο λόγος για αυτήν την αδυναμία είναι πολύ σοβαρός. Αφού η Εθνική Υπηρεσία Προστασίας Φυτών τοποθετήθηκε εντός της δομής της mega-υπηρεσίας BFSA, αποδιοργανώθηκε, επαγγελματικά και ηθικά αποκινητοποιήθηκε και πρακτικά διαλύθηκε. Το προσωπικό της τότε Εθνικής Υπηρεσίας Προστασίας Φυτών των 520 ειδικών μειώθηκε στο μισό! Σε κάθε περιφερειακή δομή της BFSA, υπάρχουν τώρα μόνο 2-3 επιθεωρητές, ειδικοί προστασίας φυτών. Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι πρόκειται για αληθινούς σκλάβους της καπιταλιστικής εργασίας. Τσακίζονται – υποχρεωμένοι να εκτελούν αμέτρητες εργασίες – έλεγχος του εμπορίου και της χρήσης των PPP, παρακολούθηση της εξέλιξης των εχθρών, σύνταξη δελτίου για την πρόβλεψη της εμφάνισής τους και σηματοδότηση για έλεγχο, έλεγχοι σχετικά με την Πληρωματική Υπηρεσία... Μπορείτε να φανταστείτε υπό ποια ισχυρή πίεση εργάζονται οι λίγοι υπάλληλοι στον τομέα PP της περιφερειακής BFSA, ειδικά σε περιοχές με εντατική αγροτική παραγωγή και ευρείας κλίμακας εμπόριο PPP;

Δεν αποτελεί έκπληξη λοιπόν ότι αυτοί οι ειδικοί απλά δεν έχουν φυσικούς και χρονικούς πόρους να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους με όλους τους κανόνες, και ο φορμαλισμός υπερισχύει στην καθημερινή ατζέντα. Εκτός από όλα τα άλλα, αυτοί οι ειδικοί πληρώνονται εξαιρετικά άσχημα, δεν έχουν προοπτική για επαγγελματική ανάπτυξη – προγράμματα κατάρτισης και βελτίωσης των ικανοτήτων απλά δεν υπάρχουν πλέον. Η τάση μείωσης του αριθμού των επιθεωρητών PP στις περιφερειακές δομές της BFSA έχει σταθερούς ρυθμούς.

Η διοίκηση της υπηρεσίας χαράσσει νέες διαχωριστικές γραμμές μεταξύ της και των ανθρώπων που εργάζονται στον τομέα PP. Η διάκριση κατά της διοίκησης προστασίας φυτών εντός του συστήματος της BFSA συνεχίζεται με επιτυχία. Δεν αποτελεί έκπληξη ότι μια μέρα μπορεί να ξυπνήσουμε χωρίς αυτήν!

... Και όλα αυτά συνεχίζουν να συμβαίνουν υπό το αδιάφορο βλέμμα του Κράτους!

Διαβάστε την πλήρη δημοσίευση στο τεύχος Νο. 2/2017 του περιοδικού «Προστασία Φυτών».